

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 korona.
Fél évre . . . . . 4 korona.
Negyed évre . . . . . 2 korona. — Egyes szám ára 4 fillér.
A külön kiadásokat előfizetőink ingyen kapják.
A háború tartama alatt megjelenik szükség szerint.

Felolós szerkesztő:

Szentkatolnai CSEH ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Székelység könyvnyomdája, hová előfizetési díjak, hirdetések, cserépeldények küldendők. Hirdetési díj előre fizetendő.

—: Kéziratokat nem adunk vissza. —:

Miniszterelnökségi sajtóiroda táviratai:

Német repülőgép Páris felett.

London, szept. 2. A Reuter ügynökség jelenti Párisból este 7 óra 30 perckor: „Ma este ismét repülőgép repült el páris felett és bombát dobott le.“ A repülőgépre lövöldöztek, az azonban sértetlen maradt.

A belgák és franciák Párisba menekülnek.

Zürich, szept. 2. A „Neue Züricher Zeitung“ jelenti, hogy a charleroi-i vereség hírének megérkezése óta Párisban féltreismerhetlen elkedvetlenedés uralkodik. Tömegesen láthatók a vasuton Belgiumból és északi Franciaországból érkező menekültek, a kik nyomorúságos állapotban vannak. A menekültek hosszú szomorú csapatokban lépik el a boulevardokat és segítségre szorulnak.

A franciák titkolódzása.

Zürich, szept. 2. A francia sajtó belátja, hogy a nép izgatott kedélyhangulata miatt a háború eseményeiről szóló hírek közlésében nagy tartózkodás szükséges. Gerwais szenatornak a 15-ik francia hadtest Lüneville melletti zendüléséről a Matinban közölt cikke óriási megbotránkozást keltett. A cikk szerint ezek a szegény ördögök kénytelenek voltak elsőnek menni a tübbe, a hol megtizedelték őket.

A hadsereg vezetősége megtiltotta a francia haditudósítóknak, hogy az operatívkat kövessék, mert az angolok kedvéért tett kivételes engedmények folytán a Times olyan híreket közölt, melyek miatt azt Franciaország területéről ideiglenesen ki kellett tiltani.

Angol beismerés.

Bern, szept. 2. A berni angol követés jelentéséből megállapítják, hogy a német—angol harcokban az angolok meghátráltak és hogy 6000 embert vesztek.

Északi főhadsergünk győzelme.

Budapest, szept. 3. Harctérről érkezett megbízható jelentés szerint **Auffenberg** 30,000-nél több oroszot ejtett fogságba.

A francia derékhad veresége.

Berlin, szept. 3. A német nagyvezérkar jelenti, hogy a francia felvonulás centrumát körülbelül 10 hadtestet tegnap Reims és Verdun között visszaverték és állandóan üldözik.

Vilmos császár a csata közben a Trónörökös hadsergénéül tartózkodik.

Auffenberg győzelmének jelentősége

Budapest, szept. 3. Munkapárti körben tegnap este nagy öröm nyilvánult meg Auffenberg és Dankl sikerei felett. Egyik tekintélyes katonaviselt képviselő, ki alaposan ismeri hadsergünk hadállását, kedvezően magyarázta Hoefier legutóbbi jelentésének valamennyi részletét és nyomatékosan hangoztatta, hogy Auffenberg sikerei sokkal nagyobb jelentőségűek a harc további alakulására, mint az az első hivatalos jelentésből kitünik. Bővebb felvilágosítások felettébb megnyugtatóan hatottak, ugyszintén Tisza nyilatkozatai is.

A Budapesti Hirlap szerint Auffenberg győztes csapatainak előnyomulási irányja sok kedvező kombinációra ad okot.

A németek előnyomulása Oroszlengyelországban.

Lemberg, szept. 3. A „Biowo Polszki“ jelentése szerint a németek már augusztus 20-án bevonultak Lodzba, áthaladtak a Pilica folyón és Kielce környékén egészen Radosicig értek, a hol érintkezésben állanak mi csapatainkkal.

Ujabb francia erőd elfoglalása

Berlin, szept. 3. Nagyfőhadiszállásról jelenti, hogy a Givet erődítmény augusztus hó 31-én esedett.

A francia kormány menekül.

Páris, szept. 3. Rómán keresztül, Havas ügynökség közli, hogy tegnapi kelettel a kormány a nemzethez manifesztumot intézett, a melyben közli, hogy a háborút az egész nagy vonalon folytatassa, szükségesnek tartja, hogy székhelyét máshová tegye át.

Német aviatikusok Páris lakosságát állandó rémületben tartják

Berlin, szept. 3. A Wolf ügynökség jelenti, hogy német aviatikusok jelentek meg tegnap Páris felett. **Két repülőgép jelezte a francia főváros lakosságának, hogy a német csapatok közelednek.** — Mindegyik aviatikus bombát dobott a városra. Az egyik bomba IV. Henrik szobránál közelében esett le, ugyanott megtaláltak egy német zászlóba göngyölve az aviatikus levelét, melyben Páris lakosságával közli a legutóbbi hivatalos jelentéseket a német győzelmekről. A másik aviatikus szintén bombát dobott amely a Place de Concorde közelében ért földet. Ez is jelentést dobott le a német győzelmekről. Mindkét aviatikus azután vissza indult és a német csapatoknál szállt le.

Eddigi eredményeink az oroszok ellen.

Bécs, szept. 3. Fremdenblatt minden irányból való értesítést összegezve megállapítja, hogy Oroszországgal vívott háborunk már eddig is az osztrák-magyar haderő fölényét bizonyította. Az orosz haderő

Lapunkat és annak naponként megjelenő külön kiadásait előfizetőink ingyen kapják.

csak Lemberg közelében mutatkozik aktívnak. Itt „Reichspost“ úgy tudja, hogy Lemberg körül elegendő erővel bírnak az orosz előnyomulás feltartóztatására.

A város esetleges megszállása semmiesetre sem jelentené erős harcunkat átértését.

„Neues Wiener Tagblatt“ szerint Dankl és Auffenberg győzelmeinek óriási jelentősége abban áll, hogy Krakkó, Trenysl, Lembergi vonal megtámadása teljesen lehetetlen úgy, — hogy az Oroszok Lemberg közelében való pillanatnyi sikere csekély értékűnek tekinthető.

A „Zeit“ a német-osztrák és magyar szövetséges haderőt legyőzhetetlennek tartja. Türelemmel és nyugalommal nézhetünk tehát a végső döntés elé.

Legujabb.

A francia flotta vizeinken.

Bécs, szept. 3. Hivatalosan jelentik, hogy szeptember 1-én reggel a francia földközi tengeri flottának 16 nagy egységből (hadihajók és páncélos cirkálók) és számos torpedó irányítóból állott, raja a Bockhe di Cattaro-tól nagy távolságra feltűnt a látáhatáron és nagy kaliberű ágyukból 40 ágyulövést tett a Rostró magaslaton álló régi erőd ellen anélkül, hogy kárt tett volna. Az erőd őrségéből 3 ember meghalt. A francia flotta ezután északnyugat felé hajózott, majd délre fordult mindjárt azzal a céllal, hogy távozzék az adriáról.

A francia flotta déli parjainkon bizonyára demonstratióra szorított, ami azonban egész hatástalan maradt.

XV. Benedek az új pápa.

Róma, szeptember 3. *Pápává Della Chiesa bíbornokot választották meg, aki mint pápa, római XV. Benedek nevet vette fel.*

Németország lelkesen ünnepli győzelmeinket.

Budapest, szept. 3. Berlini tudósítások jelentik, hogy az osztrák-magyar csapatok legujabb győzelme a német főváros lakosságát nagy lelkesedésre ragadta. A félhivatalos „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ ezt írja: A Reims és Verdun között kivívott győzelem feletti lelkesedésbe belevegyl a hír, szövetségesünknek az Oroszok felett kivívott nagyszerű győzelméről. Németország lelkesedéssel üdvözi ezt a dicsőségteljes fegyvertényt és szíve mélyéből szerencsét kíván Ferenc József császárral és ki-

rállyal e naphoz, mely egy további hervadhatlan dicsőségről teleirt lappal gazdagítja az osztrák-magyar hadsereg dicsőteljes történelmét. Ragyogó képességek és a csapatoknak csodálatos teljesítményei működtek közre a győzelemben.

A berlini „Lokal Anzeiger“ katonai munkatársa úgy értékeli tegnapi győzelmünket, hogy aki egy pillantást vet a csataterképre, az nemigen fogja lehetetlenségnek tartani, hogy az Auffenberg seregeinek sikerei után az oroszok tovább is megkíséreljék az előnyomulást. Lemberg ellen, — mert ez esetben egyáltalán nem volna lehetetlen, hogy őket Dankl és Auffenberg győzelmese seregei bekerítsék.

A németek biztosra vették a franciák leverését.

Berlin, szept. 3. A „Lokal Anzeiger“ megállapítja, hogy a német császár sohasem lépett volna francia földre, ha a vezérkar még számított volna azzal a lehetőséggel, hogy a németeket a francia határon visszavethetik.

Az ellenünk harcoló oroszok veszteségei.

Budapest, szept. 3. Hivatalosan jelentik, hogy a Dankl és Auffenberg hadseregtől eddig 11,600 hadifoglyot szállítottak el és további 7000-et jeleztek a Haitza mellett csatában. A mennyire eddig ismeretes 200 ágyut, nagyon sok hadianyagot, négy autóbilét és a 19-ik orosz hadtest tábori iródiát nagyon fontos ügyiratokkal együtt zsákmányoltunk. Az ellenség teljes visszavonulásban van és hadseregünk teljes erővel üldözi.

Hoeffler vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese ma este részletes kommükéti tesz közzé, melyben kifejti, hogy azok a csaták, melyek az orosz harcmezőn a mi offenzívánkban kifejlődtek, a hadjáratot még nem döntötték el. Csapataink nyugati szárnya ellenséges területen nyomul előre. Galicai csapataink eddig a hazai földet ellenséges tulerővel szemben lépésről-lépésre védelmezve, ősi vitézségük híret mindenütt beigazolták és a még előttünk álló küzdelem elé bizalomteljesen tekintenek.

A közlemény ezután még nagy vonásokban az elmúlt hét eseményeit az Auffenberg és Dankl hadsereg nagy győzelmét írja le és megállapítja, hogy a foglyok egész serege, számtalan hadianyag, ezek között 200 ágyu és sok gépfegyver jutott kezeink közé. Leirja azután a keletgalicai nagy küzdelmet, melyben seregeink Lemberg-től keletre és északra szűkebb területre vonultak vissza, anélkül azonban, hogy a nagyon kimerült ellenség ezt a mozdulatot képes lett volna megzavarni.

Összefoglalólag megállapítható, hogy eddig mintegy

40 orosz gyalog és 11 lovas hadosztály ellen harcoltunk és ezeknek legalább felét nagy veszteségeket okozva visszavetettük.

HIREK.

— Örömmel regisztráljuk a hirt, hogy Csiksobottalva község képviselőtestülete Tisza István gróf miniszterelnököt, Sándor János belügyminisztert és Gyalóky Sándor vármegyének főispánját a község diszpolgárává választotta.

Csikvármegye magánjavianak 100,000 koronás adománya az irányadó körök hálás elismerését váltotta ki. A több oldalról elhangzott dicsérek közül ide iktaljuk Sándor János belügyminiszter levélét, melyet vármegyének főispánjához intézett:

Hazafiu örömmel vettem tudomást Méltóságodnak e hó 17-én kelt jelentéséből. Az első székely határozatból alkotott Csikvármegyei közönség magánjavianak igazgatótanácsa által egyhangulag hozott ama határozatról mely szerint a csikvármegyei hadba vonultak hátra hagyott és inséget szenvedett családtagjainak felségítésére 100,000 koronát adományoz, hogy abból elsőrendű szükségleteket, élelmiszereket szerezzenek be és osszantak ki az inségesek között.

A kényszerű háboru szenvedéseink enyhítése az emberiség legnemesebb feladata. A felebaráti szeretet be kell, hogy hatoljon a nyomor legelterjedtebb zugába s ölelő karja magához kell, hogy vonjon minden szükülököt. A háboru kényszerű ölköléséiert jótékonyággal kell, vezekelnünk. Kiki tehetségéhez mérten vegye ki részét az emberiség e legszentebb munkájából. Minden vérontásra egy-egy jótémeny legyen a válasz. A kényszerű rombolással tartson lépést a javítás, alkotás munkája. A sebesült katonának kössük be a vérző sebeit segítségünk, a gyámoltalanon, adjunk ételt az éhezőnek, ruhát a ruhátlanak hajlékot a hajléktalannak.

Vegtelon örömeimre szolgál, hogy az első székely határozatból alkotott Csikvármegyei közönség magánjavianak igazgatótanácsa ennyire átérezte a most folyó történelmi jelentőségű események nagy fontosságát és áldozatkészséggel vesz részt a könyörületesség, emberszeretet fenkölt munkájában.

Felkérem Méltóságodat, hogy ezen levelemet a nevezett igazgatótanáccsal közösen sziveskedjék. Budapest 1914. augusztus hó 26. napján Sándor János s. k.

— **Hogy viselnek hadat a németek?** Talán sohasem volt aktuálisabb és jelentőségesebb az 1370—17-iki porosz-francia háboru nagy emlékének felidézése, mint most a világtörténelem leghatalmasabb óráiteseinek megismétlésekor. Ez a háboru 180 napig tartott és a porozok pártalan győzelmével nyert befejezést. Párisig ment a német hadsereg és a buszke várost úgy kicheztette, hogy Páris lakossága hónapokon át patkányokat evett, 180 nap alatt 136 útközött volt, még pedig 12 nagy csata. A porozok 26 várat vettek be. 80,000 francia halott földte a csataterекet, 320,000 francia tiszt és közkatona esett a németek hadifogságában, Zsákmányul ejtett a német sereg 6720 ágyut és 120 zászlót Mikor Bismark, a vaskancellár 5 milliárd hadi kárpótlást követelt, Jean Favre a franciák bekebelegátása elsőnyúlököve kiállott fel: — Hiszen Krisztus születése óta nem lett el még annyi perce!

— A mi bankárunk a világ teremtése óta számlítja a percekét!...

SAJTIADÓ: „SZÉKELYSÉG“ TÁRSASÁG.